

[Anne Grete Holmsgård]

gået ud fra, at lønnen vil stige mindre end i udlandet. Alligevel kommer de frem til, at der vil blive tale om stærkt stigende arbejdsløshed. Kan vi ikke snart få at vide, om regeringen er enig i, at der vil blive tale om en stigende arbejdsløshed, ikke bare i 1983, men også i 1984 eller 1985?

Finansministeren (Anders Andersen, fg.):

Vi har jo ikke lagt skjul på, at der vil komme en stigende arbejdsløshed i 1983. Det er blevet sagt gentagne gange også fra folketingets talerstol, at 1983 vil blive et meget vanskeligt år.

Når man foretager disse beregninger, er der jo noget, som det er vældig svært, for ikke at sige helt umuligt, at tage med ind i beregningerne, og det er de psykologiske virkninger. Det er spørgsmålet om erhvervslivets tillid til udviklingen. Det er spørgsmålet om, hvorvidt investeringslysten på baggrund af denne psykologiske virkning vil blive større end den, man rent umiddelbart kan beregne sig til. Vi har allerede nu kunnet konstatere at rentefaldet har været større, end man måske havde forudset, og deri ligger jo en antydning af, at både de psykologiske og de praktiske virkninger vil blive mere positive end dem, man umiddelbart kan beregne sig til.

Det, man i vismandsberegningerne har taget som forudsætning, er jo, at selv om man ikke gennemførte noget, ville man få et rentefald, og selv om man ikke gennemførte noget, ville man få en afdæmpet indkomstudvikling, og selv om man ikke gennemførte noget, ville arbejdslønnen stige mindre.

Derfor er det, jeg siger, at de forudsætninger, man har stillet op for at nå frem til disse tal, forekommer mig besynderlige.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg kan ikke undgå at få det indtryk – og det tror jeg også andre må få – at denne psykologiske virkning er noget, den nuværende regering har opfundet. Så vidt jeg ved, har nationaløkonomer altid regnet med en psykologisk virkning af de ting, de gjorde, og regeringen må vel også have regnet med en psykologisk virkning af det investeringsprogram, man agter at komme med, men som man stadig væk ikke vil sige noget som helst om hvad går ud på.

Jeg kan virkelig ikke forstå, at regeringen, når de to vigtigste partier i regeringen, venstre og de konservative, for mindre end et år siden kunne lave beregninger på en plan, der minder om den, man nu har lagt frem, og sige, at den ville betyde 140.000 nye arbejdspladser i den private sektor over en 4 års periode, så ikke kan beregne noget som helst i dag. Hvad er det, der er sket, som bevirker, at regeringen ikke kan beregne beskæftigelseseffekten af de nedskæringer, man nu har foretaget i den offentlige service på knap 20 mia kr. brutto, af de bebudede næsten 40 mia kr., som man ønsker nedskåret med til næste år, og af det investeringsprogram, som man da vel i hvert tilfælde må have regnet på i ministeriet, selv om man ikke har lagt det frem for folketinget? Hvad er det, der gør, at man ikke kan komme med nogen vurdering af det her og heller ikke af den psykologiske effekt, som mig bekendt har eksisteret lige så længe, som nationaløkonomien i øvrigt har været kendt.

Finansministeren (Anders Andersen, fg.):

Der sker jo hele tiden en udvikling. Hvis man ser på udviklingen fra dengang, da man lagde det program frem fra de to partier, som fru Anne Grete Holmsgård taler om, så er underskuddet på vores finanslov vokset kolossalt. Problemerne er altså vokset vældigt siden da, derfor må der også foretages store indgreb, og de må måske foretages på en anden måde, end hvis der var kommet en ændret politisk holdning for år tilbage.

Jeg vil gerne understrege, at det investeringsprogram, vi lægger frem, og som der har været talt om, vil være positivt i retning af at øge beskæftigelsen. Det er rigtigt, at der er nogle negative sider ved det, nemlig besparelserne – det har vi heller ikke lagt skjul på – men spørgsmålet er, om ikke det positive ret hurtigt kan opveje det negative i form af øget produktion, øget beskæftigelse og formindsket underskud på betalingsbalancen. Det er jo det, vi alle sammen stræber efter, uden at befolkningen skal mærke det så meget, som hvis man skulle løse problemerne – hvad man efter min opfattelse ikke kan – bare ved skatteforhøjelser. Hvis man ved skatteforhøjelser og besparelser skulle løse problemerne, ville befolkningen jo komme til at mærke det meget mere. Det er for befolk-